

thrive, prosper; सिच्यते चीयते चैव लता पुष्पफलप्रदा Pt. 1. 222 bears fruit; चीयते बालिशस्यापि सस्त्रपतिता कृषिः Mu. 1. 3; गजहंस तव सैव शुभ्रता चीयते न च न चापचीयते K. P. 10. -II. 3 P. (चिकेति) Ved. 1 To observe, see, perceive. -2 To look steadfastly upon. -3 To be intent upon. -4 To seek for, search, investigate, make inquiries, search through. -III. 1 Ā. (चयते) 1 To detest, hate. -2 To revenge, take vengeance on. -IV. 1 U. (चायति-ते) 1 To fear, dread, be afraid of (with acc.) -2 To respect, honour. -3 To observe; cf. चाय्.

चयः [चि-अच्] 1 An assemblage; collection, multitude, heap, mass; चयस्त्रिषामियवधारितं पुरा Śi. 1. 3; मुदां चयः U. 2. 7 a lump of clay; कचानां चयः Bh. 1. 5 a braid of hair; so चमरीचयः Śi. 4. 60; कुसुमचय, तुषारचय &c. -2 A mound of earth raised to form the foundation of a building. -3 A mound of earth raised from the ditch of a fort. -4 A rampart. -5 The gate of a fort. -6 A seat, stool. -7 A pile of buildings, any edifice. -8 Stacked wood. -9 A cover or covering. -10 Arranging or keeping the sacred fire; cf. अग्निचय. -11 The amount by which each term increases, the common increase or difference of the terms (in a progression).

चयनम् [चि भावे-ल्युट्] 1 The act of collecting (especially flowers &c.). -2 Piling, heaping. -3 Keeping the sacred fire. -4 Stacking wood.

चित *p. p.* [चि-क्त] 1 Collected, piled up, heaped, gathered. -2 Hoarded, accumulated; चितचैत्यो महातिजाः Mb. 3. 126. 38. -3 Got, acquired. -4 Covered with, full of; कृमिकुलचितम् Bh. 2. 9. -5 Set or inlaid with. -तम् A building.

चिता 1 A funeral pile, pyre; कुरु संप्रति तावदाशु मे प्रणिपाताञ्जलियाचितञ्चिताम् Ku. 4. 35; चिताधिरोहणम् R. 8. 57; चिताभसम् Ku. 5. 69. -2 A heap, assemblage, multitude -Comp. -अग्निः the funeral fire. -चूडकम् a pyre.

चितिः *f.* [चि-आधारे क्तिन्] 1 Collecting, gathering. -2 A heap, multitude, quantity. -3 A layer, pile, stack; सभ्यावसथ्यं चितयोऽसवो हि ते Bhāg. 3. 13. 37. -4 A funeral pile. -5 An oblong with quadrangular sides. -6 The understanding. -*m.* The thinking mind.

चितिका 1 A pile, stack. -2 A funeral pile. -3 A small chain (or girdle) worn as an ornament round the loins.

चित्य *a.* 1 To be arranged in order or built up. -2 Constructed upon a foundation (as fire). -त्यम् 1 The place at which a corpse is burnt. -2 A monument. -त्या 1 A funeral pile. -2 Piling up, building (as an altar).

चेय *pot. p.* 1 To be piled up. -2 To be gathered or collected.

चिकित *n.* [चि ज्ञाने कर्मणि क्] Known, understood.

चिकितान *a.* [क्त् ज्ञाने कानच्] Knowing, perceiving, understanding.

चिकितु *a.* [क्त् उन् वेदे द्वित्वम्] Ved. Knowing, experienced; अचेत्यग्निश्चिकितुर्हव्यवाद स सुमद्रथः Rv. 8. 56. 5. -*f.* Understanding, intellect.

चिकित्वन् *m.* Ved. Intellect, wisdom; अग्ने तुभ्यं चिकित्वना Rv. 8. 60. 18.

चिकित्वस् *a.* Ved. Knowing, conversant or familiar with, experienced; सुविज्ञानं चिकितुषे जनाय Rv. 7. 104. 12.

चिकित्वित *a.* Knowing, conversant with; making known; चिकित्वित सूनुतावरि Rv. 4. 52. 4.

चिकित्सकः [क्त् स्वार्थे सन् ष्वल्] A physician, doctor; चिकित्सकौ कर्मकरौ कामरूपसमन्वितौ Mb. 3. 124. 12; उचितवेलातिक्रमे चिकित्सका दोषमुदाहरन्ति M. 2; Bh. 1. 87, Y. 1. 162.

चिकित्सनम् Healing, practising medicine; सूतानामश्वसारथ्यमम्बघ्नानां चिकित्सनम् Ms. 10. 47.

चिकित्सा [क्त् स्वार्थे सन् भावे अ] 1 Administering remedies or medicine, medical treatment, curing, healing. -2 (In the system of medicine) Therapeutics, one of the six sections (or स्थानानि) of medicine. -3 Control, punishment; प्रमतस्य ते करोमि चिकित्सां दण्डपाणिरेव जनतायाः Bhāg. 5. 10. 7.

चिकित्सित *a.* [क्त् स्वार्थे सन् कर्मणि क्] Healed, cured. -तम् Healing, curing.

चिकित्सु *a.* 1 Wise, cunning; या कल्पयन्ति...चिकित्सवः Av. 10. 1. 1. -2 treating medically; सिद्धागदंकारचये चिकित्सौ N. 3. 111.

चिकिन *a.* Flat-nosed.

चिकिलः Mud, a slough, mire.

चिकीर्षक *a.* [क्-सन् ष्वल्] Wishing or meaning to do, desirous of doing.

चिकीर्षा 1 Desire of doing (anything), will, wish, desire, intention. ते वयं प्राप्तकालस्य चिकीर्षा मन्त्रयामहे Mb. 1. 200. 31. -2 A desire to know ('कृ' विज्ञाने); अह्वार्यमगमं पूर्वं धनुर्वेदचिकीर्षया Mb. 1. 131. 40.

चिकीर्षित *a.* Wished, desired, purposed. -तम् Design, intention, purpose.

चिकीर्षु *a.* Desirous of doing anything, desirous for; Bg. 1. 23; 3. 25.

चिकुर *a.* 1 Moving, tremulous, fickle, unsteady. -2 Inconsiderate, rash. -रः 1 The hair of the head; मम रुचिरे चिकुरे कुरु मानद...कुसुमानि Git. 12; so घनचयरुचिरे रचयति चिकुरे तरलितरुगानने 7. -2 A mountain. -3 A musk-rat. -4 A reptile, snake. -5 N. of a bird. -6 N. of a tree. -7 Contraction of the eye-brows; L. D. B.